

Een wereld vol kleuren

Verhalen over diversiteit

Drie gratis verhalen

over culturele diversiteit, met leuke werkvormen!

Voor de onder-, midden- en bovenbouw

Samenstelling boek: Erik Idema & Erik Renkema. Kwintessens, 2022

Werkvormen: Mariska Bijvank

Met *Een wereld vol kleuren* maken kinderen kennis met de vele vormen van diversiteit. In 43 verhalen ontdekken ze dat er verschillen zijn. Vroeger, nu, hier, daar. En dat die verschillen mooi zijn, de wereld kleurrijk maken.

Dubbel feest!

Jessica Bouva

Younous zit in de klas. Zijn hoofd rust op zijn handen. Hij denkt aan het eten van vanavond. Hij mag eten bij Tim en op het menu staan pannenkoeken! Younous likt zijn lippen af. Hij heeft er nu al zin in! Zijn moeder maakt bijna nooit pannenkoeken.

Een tijdje geleden heeft Younous wel pannenkoeken gehad. Dat was toen zijn neef op bezoek kwam. 'Gaat u maar lekker zitten, tante,' zei zijn neef toen tegen Younous' moeder. 'Younous en ik koken vanavond voor u.' Zijn neef bakte vlees en maakte de pannenkoeken warm in de pan, zodat ze lekker zacht werden. En Younous legde sla, tomaat, paprika en komkommer op de pannenkoeken.

'We moeten wel gezond eten, hè Younous,' zei zijn neef. 'Anders mag ik niet meer komen koken van je moeder.' De neef van Younous had ook rode saus meegenomen. 'Daar moet je niet te veel van nemen,' zei hij. 'Die peper is faya, heel heet.'

Younous heeft een heel klein likje geproefd. Zijn tong begon gelijk te prikkelen en zijn buik werd warm. 'Neem snel een slok melk!' zei zijn neef. Dat hielp wel. Maar vanavond bij Tim neemt Younous toch maar geen rode saus op de pannenkoek!

'Younous, ben je erbij?' De juf staat ineens voor zijn neus. 'Waar was jij met je gedachten?'

'Nergens, juf,' zegt Younous, maar intussen likt hij nog een keer met zijn tong zijn lippen.

Eindelijk is de schooldag voorbij. Younous en Tim lopen met Tims moeder naar huis. Ze voetballen buiten tot de moeder van Tim roept. 'Jongens, we gaan eten! Pannenkoeken! Handen wassen en aan tafel!' Younous en Tim rennen naar binnen. Ze hebben trek. Younous schopt zijn schoenen uit en wast zijn handen. Tim staat met zijn schoenen nog aan zijn handen al te wassen.

'Wat wil je op je pannenkoek, Younous?' vraagt de moeder van Tim. 'Stroop, jam, poedersuiker of chocopasta?'

Huh? Poedersuiker? Chocopasta? Dat smaakt toch niet lekker met vlees? denkt Younous. 'Alleen een beetje knoflooksaus en tomaat en sla, alstublieft,' zegt Younous tegen Tims moeder.

Tim kijkt Younous verbaasd aan. 'Je eet toch geen knoflook en sla op je pannenkoek?'

Younous kijkt de tafel rond. Waar is het vlees eigenlijk? Hij ruikt het ook niet. Dan kijkt Younous nog eens goed naar de pannenkoeken. Wacht eens. Dit is de zoete pannenkoek die hij weleens tussendoor krijgt van zijn moeder als toetje of als ze in het weekend lekkere trek hebben, maar niet als avondeten. Deze pannenkoeken zijn ook heel lekker. Vooral met chocopasta!

Tims moeder smeert een dikke laag chocopasta op de pannenkoek van Younous.

'Hmm, lekker. Toetje als avondeten,' zegt Younous met een mond vol.

Tim kijkt vreemd op van zijn pannenkoeken.

Younous vertelt dat hij deze pannenkoeken weleens als toetje eet. En dat hij als avondeten samen met zijn neef pannenkoeken met vlees eet.

Tim kijkt er vies bij.

'Het is echt lekker hoor, Tim. Alleen zonder hete saus.'

'Nou, dan heb ik een goed idee,' zegt de moeder van Tim. 'De volgende keer dat jij en je neef pannenkoeken met vlees maken, kan Tim misschien ook komen eten.'

Goed idee, vinden beide jongens. 'Ja!' roepen ze.

'En daarna eten we hier pannenkoeken met chocopasta als toetje,' roept Younous uit. Dubbel pannenkoekenfeest!

'Ha, dat zullen we dan nog wel zien,' lacht Tims moeder.

vragen

Wat voor pannenkoeken eten ze bij Younous thuis? En bij Tim?
Heb jij weleens iets gegeten wat voor jou heel anders of vreemd was? Hoe was dat?
Hoe reageert Younous? Wat vind je daarvan?

werkvorm Pannenkoekenstapel

Leeropbrengst

De kinderen leren dat iedereen iets anders lekker kan vinden.

Nodig

stevig karton
gekleurd papier

Geef alle kinderen een stuk stevig karton en laat hen er een pannenkoek van maken (een cirkel is logisch, maar laat de vorm vrij om ruimte te geven aan diversiteit). Met gekleurd papier mogen de kinderen hun pannenkoek versieren met hun favoriete beleg. Klaar? Dan leggen ze om de beurt hun pannenkoek op een stapel in het midden van het lokaal. Ze vertellen bij het neerleggen wat er op hun pannenkoek zit en waarom ze dat zo lekker vinden. Wie zou die pannenkoek wel willen eten als hij echt was? Deze kinderen gaan staan. De kinderen die het niet zo lekker lijkt, blijven zitten. Ga zo alle kinderen af. Benoem af en toe dat er steeds andere kinderen gaan staan en blijven zitten. Iedereen vindt andere dingen wel en niet lekker! Zien de kinderen dat ook?

Kies met de kinderen een mooie plek in de klas voor de pannenkoekenstapel. Laat regelmatig een kind een pannenkoek van de stapel pakken. Vraag het kind wie deze pannenkoek lekker zou vinden. Geef hem maar aan diegene!

werkvorm Gek of niet?

Leeropbrengst

De kinderen leren dat wat ze zelf gek vinden niet gek hoeft te zijn voor een ander.

Laat de kinderen op muziek rondlopen in de klas. Als u de muziek stopt, vormen ze een tweetal met het kind dat het dichtst bij hen staat. Ze zeggen tegen elkaar wat het gekste is dat ze weleens gegeten hebben. Vindt het andere kind dit ook gek, of niet? Herhaal de oefening een aantal keer, zodat de kinderen verschillende tweetallen vormen en verschillende reacties ervaren.

Wereldreiziger op de bank

Erik Idema

Harry is een echte wereldreiziger. Een avonturier! Zo heeft hij ooit eens een reis gemaakt door België, waar hij Vlaamse frieten heeft gegeten. Dat was echt onvergetelijk. Hij is ook al eens naar Friesland geweest. Daar raakte hij de weg kwijt en kon hij de mensen niet verstaan. En op een andere reis voer hij over de Waddenzee, naar een eiland waar je alleen met de boot kunt komen. Gelukkig heeft hij het overleefd!

Als Harry niet op reis is, leest hij reisgidsen, of hij kijkt naar reisprogramma's. Dan ziet hij hoe ze met de trein door Engeland rijden, of met allemaal caravans door Italië. Dat vindt Harry prachtig om te zien: die andere culturen, het andere landschap... Harry weet inmiddels dat de wereld niet overal hetzelfde is. Op andere plekken kom je totaal andere dingen tegen; dat maakt het leven zo interessant, vindt Harry.

Maar op een dag ziet Harry iets dat zelfs voor deze ware wereldreiziger een stapje te ver is. Hij vindt het gewoon té bijzonder en té vreemd. In een televisieprogramma gaat het over een land waar de mensen geen hand geven om elkaar te begroeten. In plaats daarvan steken ze hun tong uit. Zomaar, midden op straat, in het park, op de markt! Stomverbaasd zit Harry te kijken. En hij weet één ding zeker: naar dat land gaat hij dus nooit toe. Want je tong uitsteken, dat is gewoon raar. Toch?

vragen

Is Harry een echte wereldreiziger? Waarom vind je dat?

Wat is voor jou een normale begroeting? En welke begroeting zou voor jou echt heel vreemd zijn? Waarom?

Zou jij in een land willen wonen waar mensen hun tong uitsteken? Waarom wel of waarom niet?

Wat vind je ervan dat mensen elkaar op verschillende manieren begroeten?

werkvorm Duizend soorten groeten

Leeropbrengst

De kinderen ontdekken dat wat 'normaal' is afhangt van wat je gewend bent.

Duizend soorten groeten,
van je hoofd tot je voeten.
Doe je mee? Doe je mee?
'k steek een tong uit naar jou,
stamp twee keer op de grond,
en dan trek ik aan je mouw.

Duizend soorten groeten,
van je hoofd tot je voeten.
Doe je mee? Doe je mee?

'k doe mijn handen in mijn zak,
draai een rondje om mezelf
en ik buig op mijn gemak!

Leer de kinderen het onderstaande versje aan en laat de kinderen de bewegingen uitbeelden. Verdeel de kinderen in tweetallen en laat ze het versje met de bewegingen samen herhalen. Wat vinden ze van deze twee begroetingen? Hoe voelt het als iemand je zo begroet?

Laat de tweetallen twee eigen begroetingen bedenken. Een hele gekke en een hele normale begroeting. Als alle tweetallen iets bedacht hebben, laten ze het aan elkaar zien. Bespreek klassikaal: Waarom is de ene begroeting gek? En waarom de andere normaal? Wat is eigenlijk gek? En wat normaal?

werkvorm In de rij

Leeropbrengst

De kinderen verkennen welke begroeting zij fijn vinden en dat dit voor iedereen anders kan zijn.

Laat de kinderen in twee rijen tegenover elkaar staan, waarbij elk kind tegenover een ander kind staat. Vraag de kinderen in rij 1 te bedenken hoe ze het kind tegenover zich willen begroeten. Bijvoorbeeld: 'hoi' zeggen, zwaaien, knikken, handen schudden, een boks geven, een knuffel geven, een elleboogje geven of een grote glimlach geven. Laat de gekozen begroeting uitvoeren, waarna de kinderen weer terug in de rij stappen. Herhaal dan hetzelfde met rij 2: laat hen een begroeting bedenken en uitvoeren. Laat de tweetallen hun begroetingen nabespreken: Hoe vond je de begroeting van de ander? Vond je het wel/niet fijn en waarom wel/niet? Welke begroeting vond je fijner, die van jezelf of die van de ander? Waarom? Bespreek klassikaal wat enkele tweetallen hebben ervaren en besproken.

Andere wereld

Cora Vlaming

Beste Astrando, ha Do, mattie,

Wie schrijft er nu nog brieven? Ik, want ik woon nu voor een jaar bij opa en oma en zij hebben geen wifi.

'We hebben wel een brievenbus in het dorp,' zei oma. 'En die wordt twee keer per week geleegd.'

Daarom nu dus een brief. Ik ben benieuwd hoe lang hij onderweg is.

Het leven is hier wel vreemd hoor. Mijn opa en oma - en nu ik - zijn de enige witte mensen in het dorp. Zoals jij vorig jaar in de klas, maar dan omgekeerd. Gisteren verveelde ik me een beetje. Op straat waren jongens aan het voetballen. Opa zag dat ik naar ze keek en zei: 'Toe maar, ga maar meedoen.' Maar dat vond ik best eng. Zouden ze dat wel willen? Zouden ze niet denken: wat moet die kaaskop hier? Toen duwde opa me gewoon de tuin uit en zei tegen die jongens dat ik graag mee wilde doen. Of dat goed was. Ik geloof dat die jongens het net zo spannend vonden als ik. We stonden elkaar een beetje stom aan te kijken. Gelukkig rolde de bal door de wind naar mijn voeten. Ik schopte hem zomaar naar een jongen en opeens waren we aan het voetballen. Ik wist niet eens bij welke kant ik hoorde! Ik passte gewoon naar iemand en daar hoorde ik toen maar bij. Het ging best goed, vast omdat wij thuis ook altijd samen voetbalden. Het was wel grappig dat de mensen die langsliepen allemaal even bleven staan. Een kleine, oude vrouw wilde zelfs aan mijn haar voelen. Ze had misschien nog nooit blond haar gezien. Ik zag dat opa er erg om moest lachen. Het zal dus wel goedbedoeld zijn.

Volgende week ga ik voor het eerst naar school. Dan kom ik in de klas met twee jongens van het voetballen. Ze hebben net zulke bijzondere namen als jij hebt: Chiumbo en Louam. Ik moet nog wel oefenen om dat goed uit te spreken. Zij vonden Maarten trouwens ook een vreemde naam. Het lukte ze niet zo goed om dat goed te zeggen. Op school zijn straks alle lessen in het Engels, dat zal wel wennen zijn.

Morgen heb ik afgesproken met Chiumbo en Louam: zij gaan me de weg naar school wijzen en uitleggen hoe het hier allemaal gaat. Ik hoop dat ik hier wel vrienden vind, dat ze het niet erg vinden dat ik er zo anders uitzie. Ik denk vaak aan jou: toen jij bij ons in de klas kwam, was je de eerste donkere jongen die ik leerde kennen. Nu bedenk ik pas dat het voor jou best vreemd geweest moest zijn: jij alleen met je bijzondere naam en je andere kleur tussen al die *Ptatta's*. En nu ik hier. Opa denkt dat het wel goed zal komen.

'Als je met elkaar plezier kunt maken bij het voetballen, komt de rest ook wel,' zegt hij. Ik hoop het maar.

Schrijf je me terug? Want ik mis je erg hoor! Wel blijven oefenen met voetballen, dat doe ik ook.

Doe iedereen daar de groeten!

Maarten

PS Over een tijdje ga ik met oma een dagje naar een *mall*. Dat is een groot winkelcentrum. Daar kan ik wel op internet. Misschien kunnen we dan facetimen!

vragen

Hoe zou het zijn om naar een ver land te verhuizen?

Hoe zou het voelen als iedereen om je heen een andere huidskleur heeft dan jij? Waarom denk je dat?

Zou jij op een plek kunnen wonen waar geen internet is? Waarom wel of niet?

werkvorm Iedereen met...

Leeropbrengst

De kinderen leren dat ze zowel verschillen als overeenkomsten bij elkaar kunnen vinden.

Geef de kinderen in hoog tempo de volgende opdrachten:

- iedereen met... sproeten gaat bij elkaar staan
- iedereen met... blond haar gaat bij elkaar staan
- iedereen met... schoenmaat 37 gaat bij elkaar staan
- iedereen met... een spijkerbroek gaat bij elkaar staan
- iedereen met... een mond vol tanden gaat bij elkaar staan
- iedereen met... kleren aan gaat bij elkaar staan

Vraag de kinderen: was je tijdens deze opdracht vooral bezig met verschillen of overeenkomsten? Leg uit dat je een keuze hebt: je kunt letten op verschillen, maar ook op overeenkomsten. Maarten is zich erg bewust van hoe 'anders' hij is dan de kinderen in het dorp van zijn opa en oma. Wat zouden juist overeenkomsten kunnen zijn tussen Maarten en de kinderen in het dorp?

werkvorm Opvallen

Leeropbrengst

De kinderen verkennen het gevoel van opvallen.

Bespreek met de kinderen: waarom valt Maarten op in het dorp van zijn opa en oma?

Vertel dat Maarten zich bewust is van hoe 'anders' hij eruitziet en dat dit wordt versterkt doordat mensen in het dorp soms extra lang naar hem kijken. Wat zou jij daarvan vinden? Zou de vriend van Maarten, Astrando, dat ook weleens hebben in Nederland? Hoe zou dat voelen?

Verdeel de kinderen in tweetallen en laat ze bespreken of ze zelf weleens ergens het gevoel hebben gehad dat ze opvielen. In het dagelijks leven, zoals Astrando, of bijvoorbeeld op vakantie, zoals Maarten. Hoe was dat? Laat enkele duo's (als ze dit willen) terugkoppelen wat ze besproken hebben.